

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเรื่อง ตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งได้แก่ครูผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 233 โรงเรียน แยกตามประเภทวิชาที่สอนเป็น 3 กลุ่ม คือ โรงเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม 46 โรงเรียน โรงเรียนประเภทวิชาณิชยกรรม 125 โรงเรียน และโรงเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรมและณิชยกรรม 62 โรงเรียน ใช้แบบสอบถามโรงเรียนละ 1 คน

เนื่องจากจำนวนครูผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันยาเสพติดของแต่ละโรงเรียนมีจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้โดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) คือครูที่เป็นหัวหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการป้องกันยาเสพติดเป็นตัวอย่างโรงเรียนละ 1 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 233 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของโรงเรียน เป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จำนวน 51 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) จำนวน 55 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ งานวิจัย เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติด การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด และปัญหาในการดำเนินงานต่าง ๆ
2. ทำการวิจัยขั้นต้น (pilot study) ของแบบสอบถาม โดยจัดสร้างแบบสอบถาม ปลายเปิด สอบถามสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด และสัมภาษณ์ครูผู้ทำหน้าที่ด้านป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 6 โรงเรียน (ดูในภาคผนวก ก) และนำข้อมูลที่ได้กลับมาจากการทำวิจัยขั้นต้น ไปเป็นแนวทางในการจัดสร้างแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าต่อไป
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุง
4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานด้านยาเสพติดและเป็นผู้มีความรู้เรื่องยาเสพติดพิจารณา จำนวน 14 ท่านตรวจ (ดูในภาคผนวก ข) วิจารณ์ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นแล้วนำมาแก้ไขให้เหมาะสม
5. ปรับปรุงแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ (try-out) กับครูผู้ดำเนินงานป้องกันยาเสพติดโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 12 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และเพื่อศึกษาปัญหาอันเกิดจากการใช้แบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .94
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
2. ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ออกหนังสือนำถึงผู้รับใบอนุญาต เจ้าของโรงเรียน ครูใหญ่ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อแจ้งอนุญาตให้เก็บข้อมูลครั้งนี้
3. ผู้วิจัยขอหนังสือจากกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ขอความร่วมมือในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่องานป้องกัน ฝ่ายสารเสด็จ กองสารวัตรนักเรียน พร้อมทั้งชี้แจงเกี่ยวกับการตอบและนำแบบสอบถามส่งคืน
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์อีกส่วนหนึ่ง ส่งแบบสอบถามจำนวน 233 ฉบับ ไปยังครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติด ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2533 ถึงวันที่ 14 มีนาคม 2533 ได้รับกลับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.98 แยกเป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม 46 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม 105 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.68 และโรงเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.10
5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมด 205 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลมาบันทึกลงในแบบลงรหัส (coding form)
6. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 5 มาบันทึกลงในจานแม่เหล็ก (diskette) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานะภาพผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของโรงเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการ

ดำเนินงานป้องกันยาเสพติดมาดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 กำหนดค่าคะแนนของสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) คือ

ระดับของสภาพ การดำเนินงาน	หรือ	ระดับของปัญหา การดำเนินงาน	ค่าคะแนน
มากที่สุด		มากที่สุด	5
มาก		มาก	4
ปานกลาง		ปานกลาง	3
น้อย		น้อย	2
น้อยที่สุดหรือไม่มีการดำเนินงาน		น้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหาเลย	1

2.2 นำข้อมูลทั้ง 2 ตอน มาแยกแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เป็นรายชื่อและสรุปรวมในแต่ละด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยตีความหมายค่าเฉลี่ยรายชื่อและโดยส่วนรวมดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานป้องกันมากที่สุด หรือ มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานป้องกันมาก หรือ มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานป้องกันปานกลาง หรือ มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานป้องกันน้อย หรือ มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานป้องกันน้อยที่สุด หรือ มีปัญหาการดำเนินงานป้องกันน้อยที่สุด

2.3 ทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยของปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของ โรงเรียนที่เปิดสอนสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรมและ

ที่เปิดสอนทั้งสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ด้วยค่าเอฟ (F - test) ถ้าการทดสอบพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบระหว่างคู่ด้วยการทดสอบค่าเอฟ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe test)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า F โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x (Statistical Package for the Social Sciences Version x) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย